

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СОВЕТЫ**

V чакырылыш

423740, Актаныш авылы, Ленин пр.,
17нче йорт. Тел. 3-44-44, факс 3-44-38.

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ АКТАНЫШСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

V созыва

423740, село Актаныш, пр. Ленина,
дом 17. Тел./ факс 3-44-44, факс 3-44-38.

КАРАР

15.04.2026 ел

РЕШЕНИЕ

№07-03

«Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең муниципаль казнасы турындагы Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Граждан кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә, «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Актаныш муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең муниципаль казнасы турында кушымтада бирелә торган Нигезләмәне расларга.

2. «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының муниципаль казнасы турында» Актаныш муниципаль районы Советының 2015 елның 25 ноябрэндәге 03-03 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрәндә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге адрес буенча: <https://pravo.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрәндәге рәсми сайтында: <http://aktanysh.tatar.ru/> бастырып чыгарырга.

Актаныш муниципаль районы Башлыгы
Совет рәисе

Л.Р.Зарипов

«Татарстан Республикасы Аканыш муниципаль районы» муниципаль берәмлегенен
муниципаль казнасы турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. «Татарстан Республикасы Аканыш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге муниципаль казнасы турында Нигезләмә (алга таба — Нигезләмә) Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексы, 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында», 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында», Россия Федерациясе Финанс министрлыгының 2021 елның 15 июндәгә 84н номерлы «Дәүләт (муниципаль) казнасы «Дәүләт финансларын бухгалтерлык исәбенә алуның федераль стандартын раслау турында», «Татарстан Республикасы Аканыш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы, Аканыш муниципаль районы Советының 2007 елның 15 июндәгә 16/02 номерлы карары белән расланган, Аканыш муниципаль районы Советының 2007 елның 15 июндәгә 16/02 номерлы карары белән расланган, Аканыш муниципаль районындагы муниципаль мөлкәтне биләү, аннан файдалану һәм аның белән эш итү тәртибе турындагы Нигезләмә белән эшләнгән.

1.2. Бу Нигезләмә максатларны, бурычларны, составны һәм формалаштыру чыганаclarын, шулай ук исәпкә алу, идарә итү һәм таркату тәртибен, «Татарстан Республикасы Аканыш муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә (алга таба — муниципаль казна) муниципаль казнасын төшкил итүче милеккә кагышлы бөяләрән билгели.

1.3. Әлеге Нигезләмә «Татарстан Республикасы Аканыш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге муниципаль казнасын (алга таба - муниципаль казна) төшкил итүче мөлкәтне формалаштыру максатларын, бурычларын, составын һәм чыганаclarын, шулай ук исәпкә алу, идарә итү һәм эш итү тәртибен билгели.

1.4. Муниципаль казнаның муниципаль мөлкәте муниципаль берәмлек территориясендә дә, аннан читтә дә булырга мөмкин.

1.5. Әлеге Нигезләмә жирле бюджет акчаларын һәм табигать ресурсларын булдыру, исәпкә алу, идарә итү һәм эш итү тәртибен жайга салмый

1.6. Муниципаль берәмлек исемнән казна мөлкәтен исәпкә алу, идарә итү һәм аның белән эш итүне Татарстан Республикасы «Аканыш муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ (алга таба - Палата) гамәлгә ашыра.

2. Муниципаль казна белән идарә итүнең һәм эш итүнең максатлары һәм бурычлары

2.1. Муниципаль казна белән идарә итү һәм эш итүнең максатлары: - жирле үзидарәнең матди-финанс нигезен ныгыту;

- муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешә өчен муниципаль милектән файдалану;

- муниципаль милек белән идарә итүнең нәтижәлелеген күтәрү, аны гражданныр әйләнешенә жәлеп итү;

- жирле бюджет керемнәрән арттыру;

- инвестицияләр жәлеп итү һәм муниципаль берәмлек территориясендә эшмәкәрлек активлыгын стимуллаштыру;

- муниципаль милекне исәпкә алу системасын камилләштерү;

- муниципаль округның граждан-хокук килешүләре буенча муниципаль округ

йөкләмәләрен тәэмин итү.

2.2. Муниципаль мөлкәт белән идарә иткәндә һәм эш иткәндә түбәндәге бурычлар хәл ителә:

- муниципаль казнаны тәшкил итүче мөлкәтне һәм аның хәрәкәтен тулысынча һәм өзлексез объект буенча исәпкә алу, казна мөлкәте составы, аның техник торышы, бәя һәм башка характеристикалары турындагы белешмәләренә мөгълүмати базасын булдыру;

- муниципаль округ халкының ижтимагый ихтыяжларын тәэмин итү өчен кирәкле муниципаль казна мөлкәтен саклап калу һәм арттыру;

- мөлкәтне файдалануның иң эффектив ысулларын билгеләү һәм куллану;

- муниципаль казнаны тәшкил итүче мөлкәтне бәяләү;

- муниципаль казнаны тәшкил итүче мөлкәт составы, техник торышы, бәясе һәм башка характеристикалары турында дәрәжә белешмәләр булган мөгълүмат базасын (кәгазьдә һәм электрон чыганаclarда) булдыру;

- муниципаль берәмлекнең муниципаль милек реестрын муниципаль казнаны тәшкил итүче мөлкәт өлешендә алып бару;

- максатчан билгеләнеш буенча муниципаль мөлкәтнең сакланышын һәм аннан файдалануын тикшереп тору

3. Муниципаль казнаны формалаштыру

3.1. Муниципаль казна составына керә:

1) жирле бюджет акчалары;

2) кыйммәтле кәгазьләр һәм хужалык жәмгыятьләренең устав капиталларында муниципаль берәмлекнең катнашу өлешләре, акция пакетлары;

3) муниципаль берәмлек милкендәге һәм муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә беркетелмәгән күчемсез мөлкәт:

- торак булмаган биналар һәм корылмалар, төгәлләнмәгән төзелеш объектлары;

- торак йортлардагы торак булмаган бүлмәләр, шулай ук аларга янкорма бүлмәләр;

- күчемсез мөлкәткә милек хокукында өлеш;

- жир участкалары, су объектлары;

- корылмалар һәм төзелешләр (инженерлык челтәрләре һәм инфраструктура объектлары);

- мөлкәт комплекслары;

- башка күчемсез мөлкәт, шул исәптән табигатьтән файдалану объектлары.

4) муниципаль берәмлек милкендәге һәм муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә тапшырылмаган күчемле мөлкәт:

- машиналар, станоклар, жиһазлар, товар запаслары, чимал һәм материаллар запаслары;

- кредит-финанс өлкәсенең кыйммәтле кәгазьләре, акцияләр пакетлары һәм башка активлары;

- Хужалык жәмгыятьләренең һәм ширкәтләренең устав капиталларындагы, уртак эшчәнлек турындагы шартнамәләрдәге өлешләр;

- транспорт чаралары;

- мөлкәти һәм мөлкәти булмаган хокуклар;

- программа продуктлары һәм мөгълүмат базалары;

- интеллектуаль эшчәнлек нәтижәләре, шул исәптән аларга аерым хокуклар;

- архив һәм китапханә фондлары, башка мөгълүмати ресурслар.

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законның 63 статьясы нигезендә башка мөлкәт.

3.2. Объектларны муниципаль казнага кертү нигезе булып:

- РФ законнарында күрсәтелгән тәртиптә муниципаль милеккә тапшырылган мөлкәт;

- муниципаль округның жирле бюджеты акчалары исәбеннән муниципаль милеккә яңа төзелгән яисә сатып алынган мөлкәт;

-юридик һәм физик затлар тарафыннан муниципаль милеккә түләүсез тапшырылган мөлкәт;

-Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән тәртиптә муниципаль унитар предприятиеләрнең хужалык карамагынан һәм муниципаль учреждениеләрнең оператив идарәсеннән хокукый рәвештә тартып алынган мөлкәт;

- муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләрне ликвидацияләгәннән соң калган мөлкәт;

- объектларны муниципаль округ милкенә тапшыру турында бүләк итү, алмаштыру, башка граждан-хокук алыш-бирешләре тәртибендә муниципаль берәмлек тарафыннан сатып алынган мөлкәт;

- муниципаль берәмлек тарафыннан суд карары буенча муниципаль берәмлекнең милек хокукын тану тәртибендә алынган мөлкәт;

-муниципаль милеккә Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган башка нигезләр буенча кәргән мөлкәт.

3.3. Милекне муниципаль хазина составына кертү өчен, муниципаль берәмлекнең милек хокукының барлыкка килүен раслаучы документлар (РФ дәүләт һакимияте органнарының распорядител актлары, Татарстан Республикасы башкару һакимияте органнары, сату-алу һәм милек хокукын күчәрү турында билгеләнгән башка килешүләр, шулай ук РФ хокукында кагыйдәләнгән очракларда (алыш-биреш, милекне түләүсез тапшыру һ.б.), күчәрелә торган милекне түләүсез тапшыру килешүе һәм башкалар) нигезендә була.

Муниципаль берәмлекнең милек хокукы барлыкка килүне раслый торган документлар (Россия Федерациясе дәүләт һакимияте органнарының, Татарстан Республикасы башкарма һакимияте органнарының күрсәтмә актлары, сату-алу шартнамәләре яки күчәмсез милек объектларына хокукларны дәүләт теркәвенә алганда милек хокукына күчү турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда (мөлкәтне, бүләкләүне (түләүсез тапшыруны) һәм шуңа охшаш очракларда, күчәмле мөлкәтне бүләк итү (түләүсез тапшыру) шартнамәләре һәм башка шартнамәләр) нигезендә муниципаль казна составына кертелергә тиеш.

3.4. Мөлкәт түбәндәге нигезләр буенча муниципаль казна составынан төшереп калдырылырга тиеш:

- федераль законнар нигезендә граждан-хокукый алыш-бирешләр (хосусыйлаштыру, бүләк итү, алмашу һәм башка алыш-бирешләр турындагы законнар кысаларында сатулар) кысаларында;

- мөлкәтне Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек милкенә тапшыру;

- милекче карары буенча физик тузу, жимерү, бетерү сәбәпләре буенча яисә аварияләр, табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр вакытында мөлкәтне исәптән чыгару;

- мөлкәтне хужалык алып бару хокукында муниципаль унитар предприятиеләргә яисә муниципаль учреждениеләргә оператив идарәгә беркетү, шулай ук мөлкәтне хужалык жәмгыятьләренең устав капиталына тапшыру;

- суд карары буенча.

3.5. Муниципаль мөлкәтне муниципаль казна составынан төшереп калдыру өчен нигез булып:

мөлкәтне муниципаль милектән дәүләт (федераль һәм республика) милкенә, башка муниципаль берәмлекләренең муниципаль милкенә тартып алуға ризалык бирү турында Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советы карары;

2) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкару комитеты карары:

- мөлкәтне хужалык жәмгыятьләренең устав капиталына тапшыру;

- муниципаль казнаны төшкил итүче күчәмсез мөлкәтне бетерү;

- табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр аркасында мөлкәтне югалту;

- мөлкәтне муниципаль предприятиеләргә хужалык идарәсенә, оператив идарәгә муниципаль учреждениеләргә тапшыру;

- күчемле мөлкәтнең физик тузу сәбәпләре аркасында исәптән чыгару.

3) законлы көченә кәргән суд карарлары;

3.6. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының муниципаль мөлкәтне муниципаль казна составынан чыгару турындагы карары теркәлгән көннән мөлкәт муниципаль казна составынан чыгарылган дип санала.

3.7. Муниципаль казаны тәшкит итүче мөлкәт түбәндәге нигезләр буенча исәптән чыгарылырга мөмкин:

физик таушалу, аварияләр, табигый бәла-казалар, нормаль эксплуатация шартларын бозу һәм башка сәбәпләр аркасында яраксыз хәлгә килгән;

- мораль яктан искәргән.

Муниципаль казна тәшкит иткән мөлкәтне бетерү, аны торгызу мөмкин түгел яки икътисади яраксыз булганда һәм, билгеләнгән тәртиптә ул муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә, башка затларга тапшырыла алмаганда гына мөмкин.

Муниципаль казна тәшкит иткән мөлкәтнең киләчәктә файдалануга яраклылыгын яки яраксызлыгын билгеләү өчен, мөлкәтне бетерү буенча даими эшләрче комиссия булдырыла.

Мөлкәтне бетерү комиссиясе составына (киләшәп) Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советы депутатлары керә ала.

3.8. Мөлкәтне бетерү комиссиясе:

- барлык кирәкле техник документацияне, шулай ук реестр исәбе белешмәләрен кулланып, исәптән чыгарылырга тиешле мөлкәтне турыдан-туры тикшерә һәм мөлкәтнең киләчәктә файдалануга яисә торгызуга яраклылыгын яисә яраксызлыгын билгели;

- мөлкәтне исәптән чыгаруның конкрет сәбәпләрен билгели;

- исәптән чыгарыла торган мөлкәтне сату мөмкинлеген, яки аны иҗтимагый эһәмиятле учреждениеләрнең (мәгариф, балалар, сәламәтлек саклау, социаль тәэмин итү һ.б.) балансына бушлай тапшыру мөмкинлеген билгели;

- исәптән чыгарылырга тиешле мөлкәтнең куллану сыйфатлары өлешчә сакланып калганда, исәптән чыгарыла торган мөлкәтнең аерым детальләреннән, материалларыннан файдалану мөмкинлеген билгели һәм аларны шундый ук продукциягә хәзерге вакытта гамәлдә булган базар бәяләре һәм бәяләнгән торган мөлкәтнең тузу дәрәжәсе нигезендә бәяли, әмма калдык бәясеннән түбәнрәк түгел;

исәптән төшерелә торган төп чаралардан яраклы детальләре, материалларны, шулай ук кыйммәтле металлларны, аларның санын һәм авырлыгын билгеләп, тартып алуны тикшереп тора, бухгалтерлык хисабы счетларында тиешенчә чагылдырылган складка тапшыруны контрольдә тота.

3.9. Авария яки янғын нәтижәсендә җимерелгән төп чараларны исәптән чыгарганда, исәптән чыгару актына авария яки янғын турындагы актлар, шулай ук гаепле затларга карата күрелгән чаралар беркетелә;

3.10. Мөлкәтне исәптән чыгару комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителә торган мөлкәтнең техник торышын тикшерү акты төзелә, анда, дефектлар һәм тузу дәрәжәсе күрсәтеләп, мөлкәтне җентекләп тасвирлау тупланган. Актта миләкне исәптән чыгаруның максатчанлыгы чагылыш табарга тиеш яки исемлектә нигезләнгән баш тарту булырга тиеш. Актка тиешле белгечләр тарафыннан төзелгән мөлкәтнең техник торышы турындагы бәяләмә кушып бирелә.

4. Муниципаль казна исәбен алу тәртибе

4.1. Муниципаль казаны тәшкит итүче мөлкәт Россия Федерациясе законнары таләпләре нигезендә муниципаль мөлкәт реестрында (алга таба Реестр) бухгалтер исәбенә алынырга һәм исәпкә алынырга тиеш.

4.2. Муниципаль казна мөлкәтенең бухгалтерлык исәбен алып бару «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге администрациясенең бухгалтерлык исәбен алып бара торган структур бүлекчәсе (алга таба-Администрация) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

4.3. Реестрны «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ (алга таба - Палата) алып бара.

4.4. Реестрга түбәндәге мәгълүматлар кертелә:

1) муниципаль күчемсез мөлкәт турында, шул исәптән:

- күчемсез мөлкәтнең исеме;
- күчемсез мөлкәтнең адресы (урнашуы);
- муниципаль күчемсез мөлкәтнең кадастр номеры;
- күчемсез мөлкәтнең физик үзенчәлекләрен сыйфатлый торган мөйдан, озынлык һәм (яки) башка параметрлар;
- күчемсез мөлкәтнең баланс бәясе һәм исәпләнгән амортизация (тузу) турында мәгълүмат;
- күчемсез мөлкәтнең кадастр бәясе турында мәгълүмат;
- күчемсез мөлкәткә муниципаль милек хокукын барлыкка китерү һәм туктату даталары;
- документларның реквизитлары - күчемсез мөлкәткә муниципаль милек хокукын барлыкка китерү (туктату) нигезләре;
- муниципаль күчемсез мөлкәтнең хокук иясе турында мәгълүмат;
- муниципаль күчемсез мөлкәткә карата билгеләнгән чикләүләр (йөкләүләр) турында белешмәләренә, аларның барлыкка килү һәм туктатылу нигезләрен һәм даталарын күрсәтеп.

2) муниципаль күчемле мөлкәт турында, шул исәптән:

- күчемле мөлкәтнең исеме;
- күчемле мөлкәтнең баланс бәясе һәм исәпләнгән амортизация (тузу) турында мәгълүмат;
- муниципаль милек хокукының барлыкка килү һәм бетү даталары;
- муниципаль милек хокукының барлыкка килү (бетү) нигезләре булган документларның реквизитлары;
- муниципаль күчемле мөлкәтнең хокук иясе турында мәгълүмат;
- муниципаль күчемле мөлкәткә карата билгеләнгән чикләүләр (йөкләүләр) турында белешмәләренә, аларның барлыкка килү һәм туктатылу нигезләрен һәм даталарын күрсәтеп.

Акционерлык җәмгыятьләре акцияләренә карата, Реестрга түбәндәге мәгълүматлар да кертелә:

- эмитент-акционер җәмгыятьнең исеме, аның төп дөүләт теркәү номеры;
- акционерлык җәмгыяте тарафыннан чыгарылган акцияләр саны (привилегияле акцияләр саны күрсәтелгән), һәм муниципаль берәмлеккә караган өлешнең проценттагы зурлыгы;

- акцияләрнең номинал бәясе;

Хужалык җәмгыятьләренең һәм ширкәтләренең устав (жыелма) капиталларындагы өлешләренә (кертәмләрнең) карата реестрга шулай ук:

- хужалык җәмгыяте, ширкәт исеме, аның төп дөүләт теркәү номеры турында;
- хужалык җәмгыятенең, ширкәтнең устав (жыелма) капиталы күләмендә һәм устав (жыелма) капиталында муниципаль берәмлек өлеше процентларда.

3) муниципаль берәмлеккә караган муниципаль унитар предприятиеләр, муниципаль учреждениеләр, хужалык җәмгыятьләре, ширкәтләр, акцияләр, устав (жыелма) капиталындагы өлешләр (кертәмләр), муниципаль берәмлек гәмәлгә куючы (катнашучы) булган башка юридик затлар, шул исәптән:

- юридик затның тулы исеме һәм оештыру-хокукый формасы;
- адресы (урнашу урыны);
- төп дөүләт теркәү номеры һәм дөүләт теркәү датасы;
- юридик затны булдыру нигезе булган документ реквизитлары (муниципаль берәмлекнең юридик затны булдыруда (устав капиталында) катнашуы);
- устав фонды зурлыгы (муниципаль унитар предприятиеләр өчен);
- устав (жыелма) капиталында муниципаль берәмлек өлеше күләме процентларда

(хужалык жәмгыятьлөре һәм ширкәтлөре өчен);

- төп акчаларның (фондларның) баланс һәм калдык бәясе турындагы белешмәләр (муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр өчен);

- хезмәткәрләрнең исемлектөгә уртача саны (муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр өчен)

4.5. Исәпкә алу объекты муниципаль казнага кабул ителә:

1) Башлангыч (факттагы) бәя буенча:

- кабат төзелгән (төзелгән, сатып алынган) биналар, корылмалар һәм башка мөлкәт, Россия Федерациясе законнары нигезендә күчәмсез мөлкәткә (шул исәптән һава һәм диңгез судноларына, эчке йөзү судноларына, космик объектларга) һәм казнаны тәшкит итүче күчәмле мөлкәткә, шул исәптән хужалык ысулы белән төзелгән күчәмле мөлкәткә;

- төзеп бетерү, жиһазландырып бетерү, реконструкцияләү, шул исәптән реставрацияләү элементлары белән, техник коралландыру эшләре нәтижәсендә казна мөлкәтенең башлангыч (баланс) бәясе арткан очракта. Күрсәтелгән очракларда башлангыч бәя әлегә эшләренә сатып алуга, булдыруга, өзөрлөүгә факттагы чыгымнар, шулай ук башкаруга киткән чыгымнар суммасы буларак билгеләнә.

2) Мөлкәт тапшыру документларында күрсәтелгән бәя (баланс (калдык) бәясе) буенча:

- дәүләт хакимиятенең федераль органнары, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары һәм муниципаль берәмлекләр арасында вәкаләтләр бүлешү турындагы законнарда каралган тәртиптә мөлкәтне муниципаль берәмлек милкенә тапшыру;

- муниципаль унитар предприятиеләр яисә муниципаль учреждениеләр мөлкәтгән файдаланудан баш тарталар (оператив идарәдән яисә хужалык алып баруыннан тартып алалар);

- муниципаль унитар предприятиеләрне хосусыйлаштыру нәтижәсендә мөлкәтне акционер жәмгыятьләрнең устав капиталына кертмәү;

- муниципаль учреждениеләрдән законда билгеләнгән тәртиптә артык, файдаланылмый торган яки билгеләнеше буенча файдаланылмый торган мөлкәтне тартып алу;

- муниципаль унитар предприятиеләрне, муниципаль учреждениеләрне бетерү.

3) Гадел бәядә (базар бәяләре ысулы белән) яки милек хокукы барлыкка килүен билгеләүче документта күрсәтелгән бәядә, алыш-биреш булмаган операцияләр юлы белән килүче казна малын тану вакытында:

- вафат булган кешедән калган хужасыз мөлкәт;

- конфискацияләнгән мөлкәт;

- дәүләт (муниципаль) хезмәткәрләренә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә алынган бүләкләр;

- дәүләт (муниципаль берәмлек) милкенә караган мөлкәт;

- гавами-хокукый белем бирү файдасына бүләк нәтижәсендә сатып алына торган мөлкәт.

4) Кадастр бәясендә жир участкалары муниципаль казна составында аларның кадастр бәясендә (РФ территориясеннән читтә урнашкан жир участогы файдалану хокукы турындагы документта күрсәтелгән бәядә) исәпкә алына.

5) Бер сумга тигез шартлы бәядә, түбәндәге очракларда:

- әгәр үзгәрешсез операцияләр юлы белән керә торган казна мөлкәтенең финанс булмаган активларын бюджет исәбендә таныганда, алар гадел бәя буенча бәяләне алмаса, ә керемне раслый торган документларда аларның бәясе турында мәгълүмат булмаса (бер объект – бер сум);

- жир участогының кадастр бәясе булмаса һәм чиктәш участоклардан чыгып бәяне билгеләп булмаса (бер квадрат метр – бер сум);

- дәүләт финанслары бухгалтер исәбе федераль стандартларында, шул исәптән СГС «Төп чаралар» стандартында билгеләнгән башка очракларда.

4.6. Муниципаль казнаны исәпкә алу күрсәткечләренә дәрәсләген тәэмин итү өчен

муниципаль казнага инвентаризация үткөрелә, аның барышында милек объектларының булуы, аларның торышы һәм бәясе тикшерелә һәм документлар белән раслана. Муниципаль казнага тулы инвентаризация Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты карары нигезендә елга 1 тапкырдан да ешрак түгел, ә дүрт елга 1 тапкырдан да сирәгрәк уздырылмый.

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты карары нигезендә муниципаль казнада урнашкан мөлкәтнең өлешчә инвентаризациясе үткөрелергә мөмкин.

Муниципаль казнага кертелгән күчемсез милек объектлары техник инвентаризацияләнергә, шулай ук «Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән төрлеләргә дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

Торак һәм торак булмаган фондның, шулай ук казнадагы башка күчемсез һәм күчмә мөлкәтнең техник торышын инвентаризацияләү, исәпкә алу һәм бәяләү күчемсез мөлкәт объектларын кадастр һәм техник исәпкә алуны гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан таныкланган документлар нигезендә башкарыла.

4.7. Муниципаль казна составына керүче күчемсез мөлкәт федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы Хөкүмәтенең башка хокукый актларында, муниципаль норматив хокукый актларда каралган төрлеләргә һәм шартларда бәяләнергә тиеш.

Муниципаль берәмлек муниципаль казнасының аерым мөлкәт объектларына бәйсез бәя бирү түбәндәге очракларда мөмкин була:

- аларны приватизацияләү яки арендага бирү максатлары белән объектларның бәясе билгеләнгәндә;

- устав капиталларына, юридик затлар фондларына кертем сыйфатында тапшырганда;

- аларның бәясе турында бәхәс килеп чыкканда.

Казна объектларын бәяләү муниципаль берәмлек бюджетында күздә тотылган акчалар санына башкарыла.

Муниципаль казна объектларын тоту, эксплуатацияләү, иминләштерү һәм реновацияләү чыгымнары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән кагыйдәләргә буенча башкарыла.

Хужасыз, выморочный һәм башка мөлкәтне ачыклау һәм муниципаль милек дип судта тану, шулай ук аны теркәү чыгымнары муниципаль берәмлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль казна белән идарә итү һәм эш итү төртибе

5.1. Муниципаль казна составына керүче мөлкәт законнар нигезендә хосусыйлаштырылырга, арендага, түләүсез файдалануга, даими срогы чикләнгән файдалануга, залог, ышанычлы идарә итүгә, саклауга тапшырылырга, хужалык жәмгыятьләренең устав капиталына кертем буларак кертелергә, алмаштырылырга, хужалык алып бару (оператив идарә) хокукында муниципаль унитар предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә беркетелергә мөмкин Россия Федерациясе законнары нигезендә.

5.2. Муниципаль казнаны төшкел иткән милекне идарә итү һәм куллану, Россия Федерациясе үтә торган законнарына, Актаныш муниципаль районы муниципаль милек белән идарә итү, файдалану һәм куллану төртибе турында 2007 елның 15 июнендәге 16/02 номерлы Актаныш муниципаль районы Советы карары белән расланган Нигезләмәгә, бу Нигезләмәгә һәм муниципаль берәмлек урындагы үзидарә органнарының башка норматив хокукый актларына ярашлы рәвештә Палата тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә башкарыла.

5.3. Муниципаль казнаны төшкел иткән мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү Палата тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә, Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары, Актаныш муниципаль районы Советының 2007 елның 15 июнендәге 16/02 номерлы

карары, әлеге Нигезләмә һәм муниципаль берәмлек жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актлары белән расланган Актаныш муниципаль районындагы муниципаль мөлкәткә ия булу, аннан файдалану һәм эш итү тәртибе турындагы нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.4. Муниципаль казна составына керә торган мөлкәт муниципаль унитар предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә, җаваплы саклау шартнамәсе буенча, карар нигезендә җаваплы саклауга тапшырылырга мөмкин.

5.5. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) муниципаль казна объектлары белән әлеге Нигезләмә һәм муниципаль берәмлекнең башка муниципаль хокукый актлары, шул исәптән:

- муниципаль казна мөлкәтен муниципаль предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә хужалык алып баруга һәм оператив идарәгә тапшыруны, муниципаль казна объектларын арендага тапшыруны гамәлгә ашыра;

- муниципаль берәмлек исемнән муниципаль казна объектларын хужалык җәмгыятьләренең устав капиталына кертем буларак керте;

- муниципаль казна объектларын теркәүне, исәпкә алуны, карап тотуны һәм алардан билгеләнеше буенча һәм иң зур нәтижелелек белән файдалануны тәэмин итә, моңа әлеге Нигезләмәнең 5.4 п. каралган очраклар керми.;

- муниципаль казна объектлары исемлеген алып бара;

- муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый актлары нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

5.6. Муниципаль казна мөлкәте белән эш итү вәкаләтләре кысаларында Башкарма комитет:

- мөлкәтне муниципаль казна составына алу турында карар кабул итә;

- мөлкәтне муниципаль казна составыннан төшереп калдыру турында, шул исәптән хужалык алып баруына яисә оператив идарәгә тапшыруга бәйле рәвештә, карар кабул итә;

- мөлкәтне муниципаль казна составыннан төшереп калдыруга бәйле булмаган мөлкәттән файдалану (түләүсез файдалану) турында карар кабул итә;

- Реестр алып бару формасын раслый.

5.7. Муниципаль казна мөлкәте белән эш итү вәкаләтләре кысаларында палата:

- карарларны турыдан-туры үтәүне гамәлгә ашыра (арендага бирү, түләүсез файдалану, хужалык алып бару, оператив идарә итү һ. б.), шул исәптән тиешле шартнамәләрне рәсмиләштерә;

- төзелгән шартнамәләр шартларының үтәлешен тикшереп тора;

- муниципаль казна мөлкәтен приватизацияләү чараларын үтәү;

- гамәлдәге кануннар нигезендә башка функцияләрне башкару;

- муниципаль казна мөлкәтенең сакланышын һәм максатчан файдалануын тикшереп тора.

5.8. Муниципаль казна составына кергән мөлкәт юридик затларга һәм (яки) физик затларга түбәндәгечә тәкъдим ителә:

- хужалык алып бару хокукында;

- оператив идарә итү хокукы белән;

- арендага;

- бушлай түләүсез файдалануга;

- техник эксплуатацияне тәэмин итү өчен саклауга;

- ышанычлы идарәгә;

- концессия килешүе буенча;

- хезмәт күрсәтүгә килешү буенча;

- залогка;

- җаваплы саклауга;

- приватизация нәтижәсендә;

- Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә муниципаль казнаны тәшкил итүче мөлкәт белән эш итүнең башка ысуллары белән.

5.9. Муниципаль казнаның түбәндәгә мөлкәте арендага бирелә:

- жир кишәрлекләре;
- аерым торучы торак булмаган биналар, корылмалар, корылмалар һәм бүлмәләр, торак йортлардагы торак булмаган бүлмәләр, торак йортларга янкормалы торак булмаган бүлмәләр, тегәлләнмәгән төзелеш объектлары һәм башка корылмалар;
- инженерлык инфраструктурасы объектлары;
- күчемле мөлкәт.

5.10. Муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәт оештыру-хокукий рәвешенә, милек рәвешенә, урнашкан урынына, шулай ук капиталның килеп чыгу урынына бәйсез рәвештә теләсә кайсы юридик затларга һәм теләсә кайсы физик затларга, шул исәптән шәхси эшмәкәрләргә, Россия Федерациясе гражданнына һәм чит ил гражданнына арендага бирелергә мөмкин.

Муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәтне арендага бирү Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советының 02.11.2013 ел, № 33-06 карары һәм Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары белән расланган Актаныш муниципаль районы милкәндәге мөлкәтне арендага бирү тәртібе турындагы Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль казнаны тәшкит итүче арендага бирелгән мөлкәттән файдаланган өчен түләү Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының норматив хокукий акты белән расланган муниципаль мөлкәттән файдаланган өчен аренда түләве күләмен билгеләү тәртібе нигезендә билгеләнә.

5.13. Муниципаль казна тәшкит иткән мөлкәтне бушлай файдалануга тапшыру тәртібе, максаты һәм куллану вакыты килешү белән билгеләнә.

5.14. Муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәт ышанычлы идарәгә адреслы тәртіптә яисә Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында билгеләнгән тәртіптә конкурс нигезендә тапшырылырга мөмкин. Муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе мәжбүри дөүләт теркәвенә алынырга тиеш.

5.15. Муниципаль казна тәшкит иткән мөлкәтне кулланудан килгән керемнәр тулысынча муниципаль бюджетка керә.

5.16. Муниципаль казна тәшкит иткән мөлкәтне тотучылар гражданныр һәм юридик затлар булып тора, алар муниципаль казна тәшкит иткән милекне граждан-хокукий килешүләр буенча файдаланалар. Муниципаль казна тәшкит иткән мөлкәтне тотучылар төзелгән килешүләр шартларын үтәргә һәм муниципаль казна тәшкит иткән мөлкәтне тиешле рәвештә файдаланырга бурычлы.

Муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәт тотучылар төзелгән шартнамәләрнең шартларын үтәргә һәм муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәттән тиешенчә файдаланырга тиеш.

6. Муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәтнең сакланышын һәм аннан файдалануын тикшереп тору

Граждан-хокук шартнамәләре буенча вакытлыча биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшырылган муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәтне карап тоту вакыты һәм очраклы үлем куркынычы, әгәр мөлкәтне тапшыру турындагы шартнамәдә башкасы каралмаган булса, муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәтне тотучыларга йөкләнә.

6.2. Юридик һәм (яисә) физик затларга файдалануга тапшырылган муниципаль казна муниципаль мөлкәтенең сакланышын һәм максатчан файдалануын тикшереп торуны Палата үз компетенциясе кысаларында һәм муниципаль казна муниципаль мөлкәтне тапшыру турында төзелгән шартнамәләр шартлары нигезендә гамәлгә ашыра. Палата муниципаль казнаның вакытлыча биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшырылган муниципаль мөлкәтенең торышын һәм аннан файдалану шартларын теләсә кайсы вакытта тикшерергә хокуклы.

6.3. Вакытлыча биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшырылмаган муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәтне карап тоту һәм эксплуатацияләү махсуслаштырылган оешмалар

белән шул максатларга бүлөп бирелгән җирле бюджет акчалары исәбеннән шартнамәләр (контрактлар) төзү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6.4. Граждан-хокук шартнамәләре буенча вакытлыча биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшырылмаган муниципаль казнаны тәшкил итүче мөлкәтне карап тоту йөкләмәсен Башкарма комитет башкара.

7. Муниципаль казнаны тәшкил итүче мөлкәтнең сакланышы өчен җаваплылык

7.1. Граждан-хокук шартнамәләре буенча вакытлыча биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшырылмаган муниципаль казнаны тәшкил итүче мөлкәтнең сакланышы һәм тиешенчә файдаланылмасы өчен Башкарма комитет һәм Палата җаваплы була.